

Есе на тему: «Мої пропозиції до розділу 2 проєкту нової Антикорупційної стратегії на 2026-2030 роки»

Розділ 2 Антикорупційної стратегії на 2026-2030 роки присвячений пріоритетним сферам до яких відносять: судоустрій та статус суддів, прокуратуру, правопорядок і протидію злочинності, адвокатуру та правничу допомогу, оборону, будівництво, відновлення, енергетику, публічні закупівлі, державне регулювання та контроль у сфері економіки, оподаткування, митну справу, надкористування, земельну сферу, аграрну сфера, охорону здоров'я, освіту та науку.

У підрозділі 2.1. «Судоустрій та статус суддів» нової Антикорупційної стратегії¹ визначена проблема 2.1.5. (інструменти моніторингу та підтримання суддівської доброчесності не забезпечують оперативного і повного виявлення допущених суддями порушень, що негативно впливає на превентивну функцію цих інструментів). Насправді дана проблема дійсно наявна і потребує її рішення. На мою думку, необхідно чітко контролювати дії суддів на моменти зловживання своїми повноваженнями у момент провадження (за безпідставними відводами або затягуванням процесу) та створити систему (програму), яка б допомогла виявляти корупційні ризики у забезпеченні правосуддя. Наприклад, після автоматизованого розподілу справ було обрано суддю А., він не розпочавши розгляд справи подав заяву на відпустку, надалі вийшовши з відпустки суддя оформляє лікарняний і так систематично з різними справами повторюється подібна ситуація. Даний випадок потребує контролю уповноваженими особами суду. Система (програма) виявлення корупційних ризиків у належному забезпеченні правосуддя може бути у вигляді переліку питань з чіткими відповідями «так» і «ні», у разі більшої кількості відповідей «так» виникатиме потреба у перевірці доброчесних дій судді.

Окрім того, є можливе запровадження обов'язкового опитування учасників справ щодо ефективності, справедливості, гласності, відкритості та обов'язковості виконання судових рішень після закінчення судового провадження.

У підрозділі 2.3. «Адвокатура та правнича допомога» нової Антикорупційної стратегії² вважаю за необхідне виділити проблему прозорості та відкритості рішень

1

<https://nazk.gov.ua/pdfs/?file=/wp-content/uploads/Pages/1a/ed/1aed203ebee05a76db89746d32e943bc4ddd9ae3e0f131c7e175a75c2fce25a221231.pdf>

2

<https://nazk.gov.ua/pdfs/?file=/wp-content/uploads/Pages/b2/77/b27748a773ec5802111091575b7bee37e6a934269e97f7946321e6cc6d0ed6d0106614.pdf>

Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. На офіційному сайті Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури³ публікуються рішення, проте можна помітити тенденцію розміщення рішень з певною періодичністю, а не після спливу 10 - 15 робочих днів з дня прийняття рішення, як це вказано у Регламенті Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. На мою думку, необхідно забезпечити регулярне опублікування рішень ВКДКА на офіційному вебсайті для відкритості рішень. Хоча законодавством визначено, що адвокатура є недержавним самоврядним та незалежним інститутом, дана пропозиція могла б мати рекомендаційний характер.

У підрозділі 2.3. «Оборона» нової Антикорупційної стратегії⁴ слід додати проблему відсутності навчання або недостатній рівень такого навчання мобілізованих осіб, а також брак зброї. Дана проблема наразі наявна у збройних структурах. На практиці мобілізовані проходять ВЛК, а потім направляються у навчальні центри, де нібито проводиться навчання, проте дане навчання не завжди надає змоги отримати базове розуміння використання збройної техніки для участі у бойових діях, а брак зброї зумовлює численні людські втрати. Ці проблеми впливають на підвищення корупції у сфері оборони, оскільки аби не потрапити у дану ситуацію військовозобов'язані підкуповують уповноважених осіб для отримання відстрочки чи вчиняють інші корупційні дії. Для вирішення даної проблеми необхідно забезпечити підготовку та впровадження програми навчання у навчальних центрах, забезпечення ресурсів для навчання (зброї, техніки), здійснення контролю у навчанні мобілізованих для визначення їх здібностей та засвоєння знань, а також провести перевірку підготовки інструкторів чи осіб, які проводять таке навчання на компетентність.

У підрозділі 2.16. «Освіта та наука» нової Антикорупційної стратегії⁵ визначена проблема 2.16.3. (недосконалість заходів контролю за академічною доброчесністю, механізмів розгляду порушень та відсутність ефективних санкцій призводять до розвитку комерційного «академічного аутсорсингу», дискредитації інституту наукових ступенів, втрати авторитету науки у суспільстві). Питання академічної доброчесності намагаються врегулювати вже не перший рік, що зумовлювало впровадження перевірки

---

³ <https://vkdk.org/decision/page/4/>

⁴

<https://nazk.gov.ua/pdfs/?file=/wp-content/uploads/Pages/06/cf/06cff895dbd4b433ca333eb74871c6514326b18fde6362e9c72e93401400cfdd215081.pdf>

⁵

<https://nazk.gov.ua/pdfs/?file=/wp-content/uploads/Pages/54/c9/54c98918231e1e3cf2c5c882a6cee0d37ab0d3abc297a7d42a31b0447523d5f148739.pdf>

робіт на плагіат у закладах вищої освіти, натомість на мою думку, не вистачає розробки такого сервісу з боку України, який би був доступний для кожного без реклами та оформлення «підписки». Такий застосунок можна було впровадити у роботу закладів вищої освіти як інструмент для можливого порушення академічної доброчесності для викладачів/ок, так і для студентів/ок, щоб перевірити власні роботи.

Таким чином, на моє переконання дані пропозиції можуть бути актуальними для Антикорупційної стратегії на 2026-2030 роки та забезпечити досягнення поставлених очікуваних стратегічних результатів або ж корисними для врахування їх у майбутньому.